

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Α. Κείμενο: Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

<p>1 Αθηναῖοι, ὡς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἑτέρας πόλεις,</p> <p>ὡς = ὅπως οἱ κατοικοῦντες > του ρ. κατοικῶ = αυτοί που ζουν / κατοικούν ἑτέρας > ἕτερος, ἑτέρα, ἕτερον = ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο > ἄλλες</p>	
<p>2 πολλὰ ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ,</p> <p>ἐπιτηδεύουσιν > του ρ. ἐπιτηδεύω = ασκῶ κάποιο επάγγελμα > ασκούν κάποιο επάγγελμα ἐν τῷ βίῳ = στη ζωή τους</p>	
<p>3 ἵνα πορίζωνται τὰ ἀναγκαῖα:</p> <p>ἵνα πορίζωνται > του ρ. πορίζομαι = αποκτῶ, εξασφαλίζω > για να εξασφαλίζουν τὰ ἀναγκαῖα = τα απαραίτητα</p>	
<p>4 Ναυσικύδης ὢν ναύκληρος</p> <p>ὢν = που ἦταν ναύκληρος = πλοιοκτήτης</p>	
<p>5 ἐσπούδαζε περὶ τὴν τροφήν τοῦ σώματος ἑαυτῷ καὶ τοῖς οἰκείοις,</p> <p>ἐσπούδαζε > του ρ. σπουδάζω = φροντίζω ἑαυτῷ = για τον εαυτό του τοῖς οἰκείοις = των δικών του</p>	
<p>6 τοῦτ' αὐτό δὲ ἐποίουν</p> <p>τοῦτ' αὐτό δ' = και αυτό το ίδιο, κι αυτό ακριβώς ἐποίουν > του ρ. ποιῶ = κάνω > ἔκαναν</p>	

<p>7 Ξένων ὁ ἔμπορος καὶ Ξενοκλῆς ὁ κάπηλος.</p> <p>κάπηλος = ο μικροπωλητής</p>	
<p>8 Πολύζηλος ἔτρεφεν ἑαυτὸν καὶ οἰκέτας ἀπὸ ἀλφιτοποιίας,</p> <p>ἑαυτὸν = τον εαυτό του οἰκέτας = αιτ. του ουσ. ὁ οἰκέτης = ο οικιακός δούλος ἀλφιτοποιία = η παρασκευὴ αλφίτων, κριθάλευρου</p>	
<p>9 ἔτι δὲ πολλάκις ἐλειτούργει τῇ πόλει.</p> <p>πολλάκις = πολλές φορές ἐλειτούργει > του ρ. λειτουργέω - λειτουργῶ = προσφέρω δημόσια υπηρεσία με δικά μου χρήματα τῇ πόλει > του ουσ. ἡ πόλις > στην πόλη</p>	
<p>10 Γλαύκων ὁ Χολαργεύς ἐγεώργει καὶ ἔτρεφε βοῦς,</p> <p>Χολαργεύς = ἀπὸ το Χολαρχό. Η κατάληξη -ευσ στα ονόματα δείχνει την καταγωγή, π.χ. Αθηνεύς = ἀπὸ την Αθήνα, Θεσσαλονικεύς = ἀπὸ τη Θεσσαλονίκη ὁ βοῦς = το βόδι</p>	
<p>11 Δημέας δὲ διετρέφετο ἀπὸ χλαμουργίας,</p> <p>διετρέφετο > του ρ. διατρέφομαι = εξασφαλίζω τα απαραίτητα, ζω ἢ χλαμουργία = η τέχνη της κατασκευῆς χλαμύδων</p>	
<p>12 οἱ πλείστοι δὲ Μεγαρέων ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας.</p> <p>οἱ πλείστοι = οἱ περισσότεροι Μεγαρέων = ἀπὸ τους Μεγαρεῖς</p>	

<p>ή εξωμιδοποιία = η τέχνη της κατασκευής εξωμίδων (ενδυμάτων που άφηναν ακάλυπτους τους ώμους)</p>	
<p>13 Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν ἐξαμάνθανον τέχνην τινά,</p> <p>ἐξαμάνθανον = του ρ. ἐκμανθάνω = μαθαίνω καλά > μάθαιναν καλά</p>	
<p>14 οἷον τὴν (τέχνην) τῶν λιθοξόων, κεραμέων, τεκτόνων, σκυτοτόμων,</p> <p>οἷον = ὅπως, παραδείγματος χάρη τῶν λιθοξόων > του ουσ. ὁ λιθοξόος = ο τεχνίτης της πέτρας, ο μαρμαράς κεραμέων > του ουσ. ὁ κεραμεύς = ο τεχνίτης του πηλοῦ τεκτόνων > του ουσ. ὁ τέκτων = ο μαραγκός ή ο οικοδόμος (πρβλ. αρχιτέκτονας) σκυτοτόμων > του ουσ. ὁ σκυτοτόμος = ο τσαγκάρης, ο βυρσοδέψης = ο τεχνίτης της επεξεργασίας δέρματος</p>	
<p>15 καὶ ἐξειργάζοντο πλεῖστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ.</p> <p>ἐξειργάζοντο > του ρ. ἐξεργάζομαι = εργάζομαι και αποκτῶ > εργάζονταν και αποκτούσαν πλεῖστα = πάρα πολλά ἐπιτήδεια = απαραίτητα τῷ βίῳ > του ουσ. ὁ βίος = η ζωή > για τη ζωή (τους)</p>	

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ(ΠΑΤΩΝΤΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΛΙΝΚ ΒΡΙΣΚΕΤΕ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ)

1. <http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/askiseis%20metafraseis%20a/A02/aa03.1.htm>
2. <http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/askiseis%20metafraseis%20a/A02/aa03.2.htm>

3. <http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/askiseis%20metafraseis%20a/A02/aa03.3.htm>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

4 α). Αντιστοιχίσε τις ερωτήσεις της αριστερής στήλης με τις απαντήσεις της δεξιάς στήλης.

Γιατί οι Άθηναῖοι πολλά ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ; ἵνα πορίζωνται τὰ ἀναγκαῖα	1		περὶ τὴν τροφήν τοῦ σώματος ἑαυτῶ καὶ τοῖς οἰκείοις,
Και ποιοὶ ἄλλοι τοῦτ' αὐτό ἐποίουν;	2	☒	ἵνα πορίζωνται τὰ ἀναγκαῖα
Τι ἐσπούδαζε ὁ ναύκληρος ὁ Ναυσικύδης;	3		ἀπὸ ἀλφιτοποιίας,
Απὸ πού ἔτρεφεν ἑαυτόν καὶ οἰκέτας ὁ Πολύζηλος;	4		Ξένων ὁ ἔμπορος καὶ Ξενοκλῆς ὁ κᾶπηλος.

Ὁ Γλαύκων ὁ Χολαργεύς με τι ασχολούνταν;	1	☐	ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας.
Ὁ Δημέας πῶς διετρέφετο;	2	☐	ἐγεώργει καὶ ἔτρεφε βοῦς
Οἱ πλεῖστοι τῶν Μεγαρέων πῶς διετρέφοντο;	3	☐	ἀπὸ χλαμυδουργίας,

Τι μάθαιναν οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν;	1	☐	ἐξεργάζοντο πλεῖστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ.
ποια τέχνη ἐξεμάνθανον	2	☐	τῶν λιθοξόων, κεραμέων, τεκτόνων, σκυτοτόμων,
καὶ ἔτσι τι ἐξεργάζοντο;	3	☐	ἐξαμάνθανον τέχνην τινά,

4. β) ΚΑΝΤΕ ΤΟ ΚΟΥΙΖ

<http://e-didaskalia.blogspot.com/2020/10/enothta-3.html>

5. Να αντιστοιχίσετε τις δύο στήλες

1. ναύκληρος	τεχνίτης του πηλού
. ιδιοκτήτης εμπορικού πλοίου
2. κάπηλος	. Μικροπωλητής
. τεχνίτης της πέτρας, μαρμαράς
3. άλφιτοποιός	. τεχνίτης κατασκευής χλαμύδων
4. χλαμυδουργός	. παρασκευαστής κριθάλευρου
5. έξωμιδοποιός	. μαραγκός, οικοδόμος
6. λιθοξόος, λιθουργός	. τσαγκάρης
7. κεραμεύς	. ιδιοκτήτης εμπορικού πλοίου
8. τέκτων	μικροπωλητής
9. σκυτοτόμος	. κατασκευαστής εξωμίδων

6. Να αντιστοιχίσετε τις πρωτότυπες λέξεις της στήλης Α με τις παράγωγες της στήλης Β

1. γράφω	θέατρον
2. σπουδή	. τοκετός
3. ναῦς	ἡγεμών
4. τίκτω	. πλῆκτρον
5. ἡγοῦμαι	. σπουδάζω
6. ὀδύρομαι	γραφίς
7. πλήττω	ναύτης
8. θεῶμαι	. ὀδυρμός

7. Να βρείτε με ποιες λέξεις του κειμένου συγγενεύουν ετυμολογικά οι παρακάτω:

μαθητής,	αρχιτέκτονας,	σπουδαστής,
αποικία,	ναύαρχος,	επεξεργασία ,
επιτήδειος		

B2 ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΟ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ – ΣΥΝΘΕΣΗ ΛΕΞΕΩΝ

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/a03xm.htm> (ΠΑΤΗΣΤΕ ΤΟ ΛΙΝΚ)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

8. <http://users.sch.gr/ipap/ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ/a3-ety-1.htm>

9. <http://users.sch.gr/ipap/ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ/a3-ety-2.htm>

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

<http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/metafraseis%20a%20gym/a03xm.htm>

10. <http://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/Theoria%20arxaia/2askiseis/b07/a03-04.htm>

11. Να βρείτε από το κείμενο μία λέξη που αντιστοιχεί σε καθένα από τα παρακάτω μέρη του λόγου.

άρθρο

Ουσιαστικό

επίθετο

αντωνυμία

ρήμα

μετοχή

επίρρημα

πρόθεση

σύνδεσμος

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ενότητα 3^η Επαγγέλματα των αρχαίων Αθηναίων

Ἀθηναῖοι, ὡς καὶ οἱ ἑτέρας πόλεις κατοικοῦντες,	Οι Αθηναῖοι, ὅπως και αυτοί που κατοικούν στις άλλες πόλεις,
πολλὰ ἐν τῷ βίῳ ἐπιτηδεύουσι,	ασκούν πολλά επαγγέλματα στη ζωή τους,
ἵνα τὰ ἀναγκαῖα πορίζωνται:	για να εξασφαλίζουν τα αναγκαία:
Ναυσικύδης ναύκληρος ὦν περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφήν	Ο Ναυσικύδης που ήταν πλοιοκτήτης, για τη συντήρηση
ἑαυτῷ καὶ τοῖς οἰκείοις ἐσπούδαζε,	του εαυτού του και των δικών του μεριμνούσε
τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐποίουν	και το ίδιο ακριβώς έκαναν
Ξένων ὁ ἔμπορος καὶ Ξενοκλῆς ὁ κάπηλος.	ο Ξένων ο έμπορος και ο Ξενοκλής ο μικροπωλητής.
Πολύζηλος ἀπὸ ἀλφιτοποιίας ἑαυτὸν καὶ οἰκέτας ἔτρεφε,	Ο Πολύζηλος συντηρούσε τον εαυτό του και τους οικιακούς του δούλους με την παρασκευή κριθάλευρου,
ἔτι δὲ πολλάκις τῇ πόλει ἐλειτούργει.	και ακόμα μερικές φορές προσέφερε δημόσια υπηρεσία στην πόλη με δικά του χρήματα.
Γλαύκων ὁ Χολαργεὺς ἐγεώργει καὶ βοῦς ἔτρεφε,	Ο Γλαύκων από το Χολαργό ήταν γεωργός και έτρεφε βόδια,
Δημέας δὲ ἀπὸ χλαμυδουργίας διετρέφετο,	ο Δημέας ζούσε από την τέχνη της κατασκευής χλαμύδων,
Μεγαρέων δ' οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας.	και οι περισσότεροι από τους Μεγαρείς από την τέχνη της κατασκευής

	εξωμίδων.
Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν τέχνην τινὰ ἐξεμάνθανον,	Ἀρκετοὶ ἀπὸ τους πολίτες μάθαιναν καλὰ κάποια τέχνη,
οἷον τὴν τῶν λιθοξόων, κεραμέων, τεκτόνων, σκυτοτόμων,	ὅπως τὴν τέχνη του μαρμαρά, του κεραμέα, του μαραγκοῦ, του τσαγκάρη,
καὶ πλεῖστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ ἐξεργάζοντο.	καὶ εξασφάλιζαν πάρα πολλὰ ἀναγκαῖα ἀγαθὰ για τὴ ζωὴ τους.

